

NATURCENTRUM AB

Större vattensalamander Boarp 2:16

Båstad kommun

**Underlag för prövning av tillåtlighet
enligt artskyddsförordningen**

Uppdragstagare

Naturcentrum AB
Strandtorget 3, 444 30 Stenungsund
jonas.stenstrom@naturcentrum.se
Tel. 0303-72 61 62

Ansvarig uppdragsledare: Jonas Stenström

Uppdragsgivare

Sven Palmqvist
Norrvikens Trädgårdar

Innehåll

INNEHÅLL	3
BAKGRUND OCH SYFTE	4
FRÅGESTÄLLNINGAR.....	5
<i>Beskrivning av åtgärden och dess syfte</i>	<i>5</i>
<i>Vilka skyddade arter finns i området</i>	<i>5</i>
<i>Artens bevarandestatus</i>	<i>5</i>
<i>Hur påverkar åtgärden arten eller deras livsmiljö</i>	<i>6</i>
<i>Vilka förebyggande skyddsåtgärder kan vidtas</i>	<i>7</i>
<i>Andra alternativ att nå syftet som påverkar arten mindre.....</i>	<i>7</i>

BILAGOR

Bilaga 1 Bygglovshandlingar

Bilaga 2 Detaljplan för Elestorp 6:6 m.fl inom Norrviken

Bilaga 3 Naturvårdsutlåtande kring vattenverksamhet. Boarp 2:16. Norrviken. Januari 2012

Bakgrund och syfte

Norrvikens Trädgårdar AB har för avsikt att uppföra byggnader på del av fastigheten Boarp 2:16. Området omfattas av detaljplan. Det aktuella området framgår av planbeskrivning Elestorp 6.6 m.fl. och är i planen markerat som område BK1.

Vid samråd med Länsstyrelsen har framkommit att åtgärden kan komma att kräva dispens från artskyddsförordningen. Anledningen är att det har funnits misstankar om att det aktuella området kan vara livsmiljö för större vattensalamander, vilken är skyddad enligt artskyddsförordningen och EU:s habitatdirektiv bilaga 4. Enligt artskyddsförordningen är det förbjudet att:

1. *avsiktligt fånga eller döda djur,*
 2. *avsiktligt störa djur, särskilt under djurens parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder,*
 3. *avsiktligt förstöra eller samla in ägg i naturen,*
 4. *skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplatser.*
- Förbudet gäller alla levnadsstadier hos djuren.*

14 § Länsstyrelsen får i det enskilda fallet ge dispens från förbuden i 4, 5 och 7 §§ som avser länet eller en del av länet.

Vid samråd med Länsstyrelsen har det inte kunnat klargöras om åtgärden är tillåtlig eller om dispens i så fall krävs. För att klargöra den frågan har Norrvikens Trädgårdar AB 2012-01-27 inkommit med en ansökan om dispens från fridlysningsbestämmelserna i 4–9 §§ artskyddsförordningen (2007:845). Som underlag till dispensansökan har Norrvikens Trädgårdar AB till Länsstyrelsen inlämnat *Utredning om större vattensalamander vid utbyggnad av Norrvikens Trädgårdar* (Calluna 2011-10-27).

Den 2012-03-30 har länsstyrelsen lämnat yttrande och begäran om komplettering. Länsstyrelsen bedömer att Callunas inventering på ett fullödigt sätt redovisar potentiella lekvatten inom en radie av 1000 meter från planområdet. Med hänvisning till artens ekologi, bedömer däremot länsstyrelsen att den utredning av landmiljöer och analys av trolig förekomst av arten större vattensalamander inom planområdet som redovisas i Calluna AB's rapport, inte kan utgöra ett fullödigt underlag för prövning enligt artskyddsförordningen (2007:845).

Länsstyrelsen förtydligar vad ett bra underlag bör innehålla, för att dispensansökan ska kunna bedömas.

- *En beskrivning av den åtgärd verksamhetsutövaren önskar genomföra och varför den behöver genomföras, dvs vilket syfte åtgärden har.*
- *Vilka skyddade arter som finns i området.*
- *De skyddade arternas bevarandestatus.*
- *En noggrann beskrivning av hur åtgärden kan påverka arterna och deras livsmiljöer.*

- *Vilka förebyggande skyddsåtgärder som kan vidtas för att mildra effekten av åtgärden.*
- *Redogörelse om det finns andra alternativ att nå syftet som påverkar arten mindre.*

Länsstyrelsen konstaterar vidare att ansökan saknar en inventering av arten större vattensalamander (*Triturus cristatus*). Inventering ska ske enligt Naturvårdsverkets inventeringsmetodik "Inventering och övervakning av större vattensalamander version 1:0: 2005-04-21" under perioden april-juni inom en radie av 1000 meter från planområdet.

Frågeställningar

Här nedan lämnas kompletterande uppgifter angående Länsstyrelsens frågeställningar.

Resultatet från artinventeringen redovisas i separat rapport. "Större vattensalamander vid Norrvikens Trädgårdar. Naturcentrum AB" 2012-10-31.

Beskrivning av åtgärden och dess syfte?

Åtgärden och dess syfte beskrivs i bygglovshandlingarna (bilaga 1) och i detaljplan för Elestorp 6.6 m. fl. (bilaga 2).

Vilka skyddade arter finns i området?

Dammar med konstaterad förekomst av större vattensalamander finns ca 400 meter från det aktuella området. Artens viloplats utgörs av hemområdet kring dessa dammar vilket innebär att en majoritet av alla individer uppehåller sig inom en radie av 10–100 meter (*Naturvårdsverket 2009:2*) från de dammar där arten konstaterats (se figur 1). Individer kan i vissa fall även söka sina hemområden längre bort från lekdammen 50–300 meter (Malmgren 2007) och enstaka individer har observerats röra sig så långt från sin lekdamm som 1300 meter.

Slutsatsen är att enstaka individer av större vattensalamander tidvis kan uppehålla sig i det aktuella området men att det ej är att betrakta som hemområde för den lokala populationen.

Artens bevarandestatus?

Bevarandestatus nationellt: I Sveriges rapport för år 2007 enligt Artikel 17 i Habitatdirektivet anses den inte ha gynnsam bevarandestatus i någon av de biogeografiska regioner den förekommer i.

Bevarandestatus lokalt: Inventeringen 2012 visade att större vattensalamandar, förekom i totalt 12 dammar och reproduktion ägde rum i 7 av dem. Callunas tidigare inventering visar att det finns stora arealer med lämpliga landmiljöer i det omgivande landskapet. Enligt detaljplan för Elestorp 6:6 m fl (sid 20) föreslås åtgärder för bevarandet av arten inom området. Mot den bakgrunden bedöms den lokala populationen livskraftig i ett överskådligt tidsperspektiv.

Hur påverkar åtgärden arten eller deras livsmiljö?

Förtydliganden enligt *Naturvårdsverket 2009:2*:

”Gemensamt för åtgärder rörande djurens olika uppehållsplatser är att dessa inte får påverkas av mänskliga aktiviteter på ett sådant sätt att platserna i fråga förlorar sin kontinuerliga ekologiska funktion för berörda arter. Med detta avses att ingreppet inte får vara så omfattande att området tappar de egenskaper som gör det betydelsefullt för arten ifråga. Platserna behöver skyddas även när de inte används så att funktionen finns kvar när arten återvänder för att lägga ägg eller föda ungar. Detta gäller sådana områden som används regelbundet, men inte nödvändigtvis varje år.”

Om fortplantningsområdena och viloplatsernas kontinuerliga ekologiska funktion kan skadas, försämrats eller förstöras av åtgärden, även om det bara sker tillfälligt, krävs en dispens. Om deras funktion inte skadas, försämrats eller förstörs krävs inte dispens.

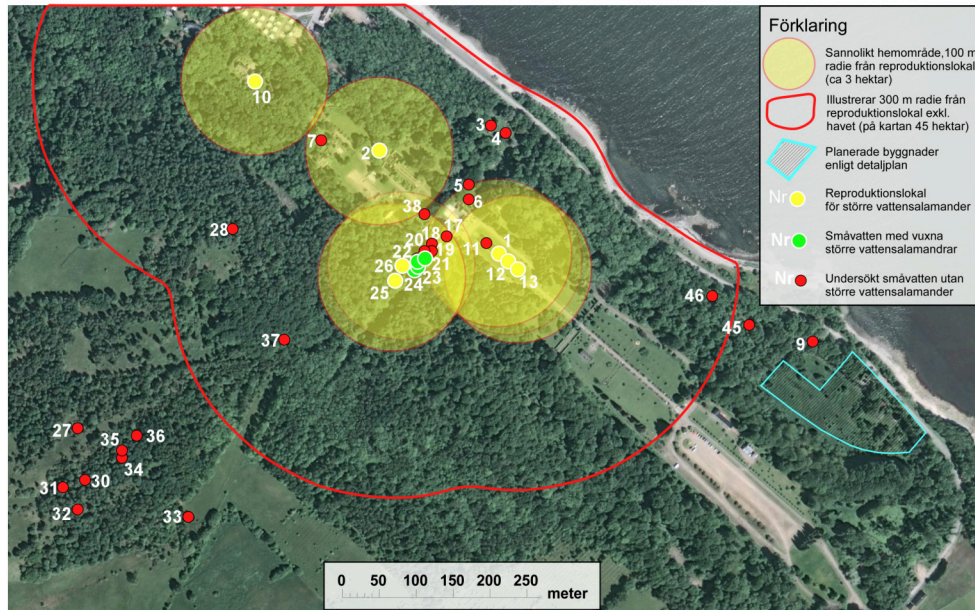
Frågan är således om området anses användas regelbundet eller ej.

Det finns en uppgift i Artportalen från 2010-06-17; ett fynd från det område där åtgärden ska genomföras registrerat av Karin Petersen. Fyndet har följande kommentar. ”Jag har fotograferat salamander på två olika platser i Nordviken. Det finns flera vattenpölar i området, så troligen finns det flera om man letar noga.” En av de platser rapporterna nämner är ”dammen vid elevhemmet – vilken registrerats som damm nr 9. Denna observation har inte kunnat verifieras på något annat sätt. Det har inte heller gått att bekräfta huruvida uppgiftslämnaren har vana att skilja den större vattensalamandern från den vanligare mindre vattensalamandern. Uppgiftslämnaren är inte regelbundet återkommande som rapportör av salamandrar på Artportalen.

Vid inventeringen som Naturcentrums biolog utförde under 2012 kunde inga större vattensalamandrar konstateras i damm nr 9, eller i de två andra dammar som ligger nära där åtgärden ska genomföras (damm 45, 46). Vid flera av besöken var dessa dammar mer eller mindre uttorkade och bedömdes då inte uppfylla de kvalitéer som större vattensalamander normalt kräver. Vid ett av besöken 19–20 maj noterades dock 8 vuxna individer av mindre vattensalamander i damm nr 9. Större vattensalamander påträffades däremot i flera dammar ca 400 meter ifrån den plats där åtgärden ska genomföras.

Den nya kunskap som nu framkommit genom inventeringen visar att åtgärden med största sannolikhet genomförs utanför hemområdet för den lokala populationen. Åtgärden påverkar således sannolikt inte livsmiljöer som ”används regelbundet”.

Mot bakgrund av ovanstående är slutsatsen att fortplantningsområdena och viloplatsernas kontinuerliga ekologiska funktion inte skadas, försämrats eller förstörs av åtgärden, vilket innebär att åtgärden inte kräver dispens från artskyddsförordningen.

Figur 1. Samtliga konstaterade reproduktionslokaler och illustrerade hemområden (viloplatser) på 100 respektive 300 m radie. Även utanför 300 m radien kan enstaka djur förväntas uppträda, men dessa områden bedöms inte ha en kontinuerlig ekologisk funktion såsom viloplats i artskyddsförordningens bemärkelse (se Naturvårdsverket 2009).

Vilka förebyggande skyddsåtgärder kan vidtas?

En naturvårdsanpassad restaurering och anläggning av befintlig och nya dammar/våtmarker ska genomföras vilket kommer att gynna arten positivt genom att det kan leda till nya alternativa lekdammar. Åtgärden beskrivs i bilaga 3.

Andra alternativ att nå syftet som påverkar arten mindre

Eftersom arten inte bedöms påverkas negativt, utan snarare positivt är frågan inte relevant.

Referenser

- Askling, J. & Delbanco, A. 2011. Utredning om större vattensalamander vid utbyggnad av Norrvikens Trädgårdar – underlag till dispensansökan. Rapport, Calluna AB
- Malmgren, J. 2007. Åtgärdsprogram för bevarande av större vattensalamander och dess livsmiljöer. Naturvårdsverket.
- Naturvårdsverket 2009. Handbok för artskyddsförordningen, del 1 Fridlysning och dispenser. Handbok 2009:2 utgåva 1 april 2009.